

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta are de două ori adecă: Mercurul și Sâmbăta. Foica odată pe septembă, adecă: Sâmbăta. Prețul loru este pe un anu 10 f. m. c., pe diumătate anu 5 f.; iar pentru terri străine 7 f. pe unu som, și pe anul întregu 14 f. m. c. Se prenumera la tōte postele imperiale, cum și la toți cunoscătorii nostri DD. corrispondenti. Pentru serie „petitii” se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Nr. 74 c. Provacare.

Fiindcă finele anului al II. al Reuniunii se appropie, se află cu scopu, pentru incungurarea multelor spese postale și cancelariale, și se provoca prin organul publicu, și prin aceasta se si provoca tōte membrele Reuniunii Fem. Rom. scl., atât ordinarie cătu și cele onorarie ca se binevoiască a trāmite jertfa crescinească făgăduită pe anu, ad. „Minimul anuale” făcăre atât, cătu seau indurată a appromite in folosul crescerii fetișilor serace prin chărțile trāmise la comitetu, si aceasta sunt rogate a face eareși prin stimatele sorori collectante, la a căroru zelose provocare si indemnare seau si appromisă a lúa parte activă la intreprinderea această filantropică.

Totu odată se renoescă si provocarea din anul trecutu Nrul 72 al Gazetei Transsilvaniei, sunătoriă: ca tōte orfelinele lipsite de ambi parinti se și trāmită testimoniole pe hărtă ordinariă, intărîte de vero auctoritate publică, la comitetul R., pentru ca se li se potă da verună ajutoriu de crescere.

Acumă inse se mai provoca si cele lipsite numai de tată sub timpu revolutiunei, dacă sunt despoiate de totu ajutoriu de crescere: anse ase insenma următoarele la facerea atestatelor: a) numele tataseu, b) vîrsta orfelinei, c) locuindia ei, d) cumcă este de totu în mare lipsă, e) si dacă voesce ase depărtă undeva pentru mai bună crescere.

Din capătă besericilor române sunt rogați se binevoiască a publica această provocare prin beserice si a indemnă la acăstă ajutoriu binefacătoriu.

Brasovu, 28. Maiu 1852.

Dela comitetul Reun. F. R.

Ce a fostu românul? Ce este aquum? Ce poate si trebue să fie in viitoru?

Au fostu nesce timpi nefericiti in quare românul a fostu degradat la sorte de Paria in sotiatatea in quare a traitu. Legile politice si civili, quare porta barbaria acelor timpi, scutea si appara pe alte popore conlocutorie, ear pe dinsul ilu appasa ponă la gradul de a nu mai potă sufferi. Depărtat dela folosul tuturor drepturilor in viata publică, era strimtorat si chiaru in sfera viati private. Lipsu si oppritu dela intrebuintarea ori qnâroru midilöce pentru cultura si desvoltarea sea, era redusu la stare de ammortire si dobitocia. Tractatul in tōte privintiele qua lucru si nu qua personală, era o ironiă amară chiaru a naturei omenesci. Se infioră cineva quându cugetă seriosu la starea acea dorerosă, sub quare a gemutu in seculii trecuti, neavendu nici macaru dreptul de a se potă plânge. Nu scimă ore mai multu aru trebui să defaime cineva sociatatea quare a tractatul pe română asia de barbaru, seu mai multu să laude curajul si răbdarea lui in lungile si grelele sufferintie.

Nu e tendintia nostră de a desfăsiura aici ranele trecute ale românilor si de aici arrâta dorerile sufferite pentru qua să servescă de teatră inaintea lumii. Scopul nostru este de ale adduce inainte qua să fie lui insuși esempe vie spre a cunoște ceea ce a fostu, spre a sci să pretiuiesca ceea ce este aquum, si spre a invâtia ceea ce

pote si trebue să fie in viitoru. Chiaru si quând amu vré noă să ascundem si să tâcem si ale rane si doreri, le aru striga si le aru trăsbitia istoria, oglinda timpilor de mai inainte. Apoi memoria acestor peccate ale trecutului nu se poate sterge, nici quând printrunu actu de vandalismu amu arrunca istoria in focu. Românilu de astădi, iconă via a appâsarii trecute, portă pe sine intiparite semnele ranelor si dorerilor ce le a sufferit. Numai acel egoistu nu le vede quare isi inchide ochii quând ii ese inainte românilu, quare n'are cea mai mică curiositate de a cerceta, si quâruiu nu'i passă de nimica affară de sine.

Aru si unu blâstemu neiernatul să credă cineva quâ românilu n'a meritatu altă destinatii de quâtă aceea ce s'a zogăsit mai susu cu colori destul de modeste. Membru alu familiei cei mari a omenităti, si elu a avutu dreptu la desvoltarea sea formale si materiale quare conditioñia fericirea omenescă. Favoratul de sorte qua sâsi traga originea dela unu poporu glorioșu, alu quarnia nume ilu portă, a mostenit dela dinsul dinspreună cu domnișoara assupra pămentului unde este assiediatu, si cultura cu quare coversia attunci pe popore vecine. Falosu cu traditiunile marilor seu străbunui, securu de domnișoara ce io da poterea se bucura de o fericire pacientă quare nu'l lăsa să cugete la unu viitoru nefericitul. Paginile istoriei sele d'anteiu sunt presărate cu florii prequam a fostu si viata românilu. Dar au venit uisce timpi grei peste dinsul, quarii au ploatu nemorocii assupra lui, iau eclipsul gloria, iau intunecatul fericirea, iau rápitul domnișoara si poterea, iau subtrasu tōte midilöce de a se potă ridică, si l'au degradat la starea aceea de tristă adducere amintie, sub quare a trebuitu să gémă mai mulți seculi, pene quând ia viatu mantuirea si scăparea.

Poporele potu să susțină appâsarea si tirania cea mai cumplită; dar au moru, dequătă prin suicidiu. Căderelor loru quare e unu lucru mai ieu, este efectu al timpului, alu deosebitelor evenimente si alu multelor cause din lăuntru si din affară. Quând invaziunea cea infrosciată a barbarilor a derimatul colosul celu mare alu imperiului străbunilor se, românilu lipsitul de totu ajutoriu si sprinjirea loru, a remasă strâinu in pările acestea; dar avea destulă viată si curagiu qua să se lupte in contra surierorū timpului. Ordele de popore quare trecea si se inturna respândindu grădia focului si a sabiei in tōte pările, ilu găsiră columnă nemiscată in contra tuturor deselor isbiră, quare ilu lovia. Diorile lumei nouă, quare isi pusera fundamentele pe ruinele lumei vechi afflări pe români, poporul distinctu, cu numele, limba si obiceiurile sele, dominindu en — si pe lângă popore, quare venindu mai tardiu in pările acestea a inchisit u epoca acea mare a peregrinatiunii poporelor, a rápitul dela români domnișoara ce a avut u pene attunci. Nu e mirare quâ slăbitul de lovirile cele dese ce le a primit dela atâtea popore, quare veniră mai inainte assupra lui, a trebuitu să se suppuna unei poteri, pe quare n'a putut invinge. Lupta si curagiul cu quare si a apparatu velrele si institutiunile părintesci, a insuflat respectu invingătoriului. Cu adeverat elu susțină cu grecu perderea domnișoari; dar se măngâia qua la folosul drepturilor politice si civili era părtasiu cu invingătoriul. De starea acesta sufferită sa bucură orequătă timpu românilu si după venirea unor ospeti nuoi, quarii se assiediară in această pămîntu pe lângă si printre români.

(Va urma.)

ФОІЛЕТОНД.

ЕПІСТОЛЬ ПСИКОЛОЦІКЪ.

Фемеа.

Есте векій къптикъ щаста, ши totvshii из-
преда пої. Фемеа естет о карте, жи каре
de este de anii чигим пої ѿштия вървади, пеп-
тре ка съ й къпбосчим патра: дар въз че не
ам азес ши не азес? Din gъвгъвъръ из ма-
ешим, пълъкъ азет е диктъ tot пътм о про-
влемъ недеслыгать. Не къпд сокотим aid!
ам азет патра философъ, не поменим ка-
ти волован, де каре се потікнесе ши 'ті дъ-
жи нас ши чел маї прокопсіт філософ.

Щаста аїч' и'аре декът флори ши тъмъе
пептре idolъл сеј — пептре фемеа, ачеасть
кандонеръ а креаціоне, ачеасть разъ еле-
ктричъ че скъптеевъз din okiъл фемеа ши а-
чиу dorminzile патеръ але върватълъ спре-
фантъ; чеълъ лалт колеа дисцилъ черизъ ка-
тоте стелеле лај ді е пътм въ пътълъ пъ-
тълъ дакъ нз е черизъ — фемеа — не пъ-
тълъ. Кънд азї не поеди пострі тотъ по-

zia лор е дикъ de partе de adevăr, ши
кънд е ворба de a espriima грацие, дем-
нитатеа ши търпеа фемеа, лимба чеа
mai елоквентъ сеаменъ а о тимикъ тъ-
ть, а о гългъвъ паралитъкъ. „Нз е пимика
mai фрътос декът фемеа ши розеле, нз е
нимика mai вън декът фемеа ши непени,”
свънъ дитримавъл чел ентъсіастік ал автъ Ма-
леръ*); Апайтеа ачествя къз доъ съте de
ані а скріс Рівера**): трімѣбріе челе пе-
търітъре ши дитрепіндеріе челе ероіче але-
чълор оптътъ патръзечъ ши чинчъ de феме. Ши
ди зілеле постре? фрънза de смокин а
дин раїш а ажис тътъ; контімпорані нз маї
аскънд кълтъл ідолъл лор, ей жа сервеазъ
къз вересръ.

Dap нз аша жи гата місодінілор***) по-
стрі! пептре ѿштия de, фемеа естет на оглін-

*) Il n'y a rien de plus beau que les
femmes et les roses, il n'y a rien de meilleur
que le femmes et le melones.

**) I trionfi immortali ed intraprese e-
roiele di ottocento quaranta cinque domne.

***) България de феме.

да ачеа жи гъвгъвътъре жи каре привид нз везі
декът въ амстек de каприч, de сморфър,
de житрекътър, de стръмътър чіздате de
тот фелъ ши колореа; жи вновъдіріе ши
желдіріе din partea asta нз маї аз капет.
Фемеса лор е кънд ка флореа, каре се де-
сиде зіоа ла съре, пептре ка песте пътін
понтре съ се жи кънд жи сине; кънд ка вара
каре вънле не тоди de фрънте, ка песте из-
дін съ нз се жи гъвгъвътъре декът de церъ ши
de гецъ — апои дешертъцівна, префътъто-
пия, харніле, фбріле ка ши грацие свят tot
de цен феминин.

Астърі inima фемеа сеаменъ къз алвіла,
тв жи даі спіні ши ea жи дъ тиере; тънне
каре ea се потрівосте маї тълъ къз фікатъ,
каре din присосъл дълчесілор че аз тълкът
жи гътесте фере. Ласъ, стрігъ въ амътіт
жи амъръцівна са, ласъ нз маї семена дра-
госте жи inima тиере; маї de тълъ орі
дънъ фрътосе флори але прітъвере тв нз
ажиълъ декът о варь сеакъ, ши къз тв
вей семена драгосте маї тълъ, къз атът аз
съ аштенд въ сеачеріш маї рез. Мънълъ
трече аппетітъл! Глаца inimа фемеси нз
се фрънде прів кълдэръ, чи нзма пріп пер;

Деспре тіжлочеле пайтъто ре да комерчіз.

(Луккіере.)

4. Бурсъ (Börse.)

Нич о пасъ до ѿтві на симе ашса таре трохієда de a со датълін вілі къ алдії, къ тош пегдетори. Вітгінгіне де треві, търгіелі, дівоіелі, діферіде ай а са заче, докеіа ші джипка еадъ жі еадъ. Къ атът таі шаіт се адевърреазъ ачеста пела піаделе челе парі, unde не звогъ комерчіз актів таі жоъ о роль форте вітпътібре джъ ші комерчіз къ хътгії де статі ші къ поліде. Дечі ло-кала ді кара се адъпъ пегдеторіі сеавъ таі въртос сам-сарій дір спре а докеіа феліїри де търгіри, се вишеште Бурсъ. — Ачест instigat джъ аре съ стеа світ пе-тіжлочіга справігіере а полідіе статілі. Тот ла Бурсъ се зофті феліїри де павлікъдіві комерчізле, черкізларе de але компанійлор, сеавъ але фірмілор нойъ, племінітіде, лідітадії, сосіреа де корълі ші департамент, предіріле търфілор, кврзя топеделор, хътгійлор.

Асарь de комісарій ordinadі діладін пентр цінереа вівпій ръндівіалі ді Бурсъ, ачесаш джі аре ші дерегът-оріі съі алеши діладін de кътъ корпорцівіеа пегдеторі-лор ші а банкірілор ші ауте ві преседінте ші къдіва секретарі, карії світ ділсърчінаді къ пртареа протоколе-лор ші къ ділпрецістрапеа тутврор ліврърілор дела Бурсъ ді кашчеларіа че о ай аколо ді лок. — Самсарій дела Бурсъ треве съ фіе жітрауі ші стаі світ о стрісіе контролъ. Din търгіеліе къте факъ ші ділкіе ачештіа орі ді вані орі ді хътгії, се скіте преділ de тіжлок ші се

Бурса се deckide ді тóте зілеле півт ла 1 бръ діпъ amiazі, еар ла 2 бръ се ші ділкіде. Семналіл се ді прін-ко клопот. Ла Бурсъ ай інтраре ліверъ ка шетврії тоді ачей пегдеторі, а кърор фірмъ ві есте пътать брешкіт; еар ді прівінда ачеста ай се жідече вътврії корпорцівіеа пегдеторілор локалі.

Бурса ка ші банкіл, треве съ'ші аівъ але сале Ст-аттіе. Дечі din ачелев се пітвіе квібште ші таі не зар-жісшіреа ші скопія еї. —

Поштсле ші дрътвріле.

Комерчіз пеажтат de поште регізлате корреспондъ-треа тревівіде піаделор се пітвіе сокоті на ші ві трев-фіръ тъпі. Поштеле се пот органіса ші ділпродвіче ві пітвіе не вскат, чі ші не маре, вірін тіжлочіреа віор во-ръвії тічі, каре се вітеск лівтаріі сеавъ каіс de пакет ші тъмль дела вілеле портврі пъпъ ла алтеле. Есте de прі-сос а ворві аічі таі не ларг decpre калітъділе поштслор вівпі, пентр къ ле штіе фіекаре. — Маі світ ші алте тіжлочіе пайтътібре de комерчіз, кът: търгіріле сеавъ вълчвріле, депосітірсле, кътпепеле павлічіе, лідітадіїле, дерегъторіі вісітътібре de марфъ. Деспре тóте ачеста ді айт тімпъ таі твіле.

Б.

Сівіш ді 25. Апріле 1852. Mai. Са ч. р. апостолівъ саав ділврат прін Преапалтвя Съв ділскріс de кабінетъ*)

*) Аштентът съ ві се ділпъртъшіаскъ ші ачеста ділтокіта.

Р.

din 31. Маргіл. а. к. а дірпі попорвлі ротън din Тран-сіланія — до резюштінда кредінде ші аліпіреа сале къ-тъ сакроіка трохъ ділпъртътеск, — симма de шасеені ші фіоріл ді кара, ка скіт, ка съ се дітревіндеа сіре рестакізареа вісерічелор арсе ші жефітіе сале дісі-церев ділілор революціонарі din армъ, ші ка атвеле дічесе гр. ръсірітіеа ші гр. вілесанъ съ фіе ділпъртътібре din ачел ажеторіі ді тъсъръ асеменеа. — Штіб къ ві се афъ Ромъні, кареле ла ділделец реа ачестеі штірі съ ві сълтеге de възвріл din адъпіл інімі — ві пітві пентр воловся матеріале, че адъче пентр поі ачест дірд ділпъртътеск, кът таі въртос пентр дісітіттатеа ліві політів, ші торалъ. — Ера одатъ ві тъто, кънд Ромъніл ера тог аша de кредінchos кътъ трохъ кашін астъзі, кънд ера тог аша de гата de аші сакроіка аврера ші віада пентр монархія съб ка ші актів, ші тотвіш таі къ ві тървіа пікътър de резюштінца. Че ера кавса ачестеі фаталітъці? Ера ділпрецізізареа ачеса, къ ві ера во ділпераат, во по-порѣ, о леце, ші о патрі ді тотъ ділпъртъдіа чеа таре а Австріеі, къ ді Аргеал есістай леци, каре не вілеле по-порѣ ле фъчеві пърташе de тóте въпътъдіе, еаръ не ал-теле ле опреаі дела фрітвзреа ачестора — сілапіндівіе пітвія ла гревтъді. — Астъзі ділсь діпъ че ай къзт ачел пърете, каре ділпідека пе Альгастії пострії монархі de аші пітвіа ръвърса разеле ділпъскітіе сале ізвірі de дрентате ші але пърітештеі ділгріжірі пентр свідії сы ші асіпра Ромъніл — астъзі, зікѣ, не ведемъ ші пре поі скопії de сів сервідія іовьціеі, не ведемъ асеменеа ділдрептъдіді ділпіттас лецилор, прів вітмаре пърташи ла тóте фолоселе статілі, не ведемъ вісеріка етапчітъ de авъсаре, къ ві віввіт не ведемъ — діпъ веакврі de свіфінде ші de све-піпврі — прін віада чел пітерлік аз кавалерескілі по-страв ділпърат пітвія пе асеменеа треєпть а ділдрептъдірі къ телелалте попорѣ. Діпъ атътас фачері de віне єсть къ се веде Ромъніл джі ші пріо ві дард ділсемнат ре-тіперат de кътъ монарх пентр кредінда ші аліпіреа са-кътъ трохъ. — Че віввіт ші фалъ сімте ві от. сінтар, кънд се ретвіпірізъ пентр терітеле сале фъкітіе пе-тріе статі, — дар къ атът таі таре е віввіт ії фала, кънд о падівіе се веде ретвіпірізъ de кътъ монархії еі. — Аша даръ Ромъніл — діпъ веакврі de ділпістаре — і съ віввіт астъзі а і се річині поріі свіврърі de не фадъ, ші а фі веселъ, дар totdeodatay аші ші пропінне къ тот adіnсt de а фі tot феаіна тълдътіоріа кътъ ачела dela каре і віне tot вінеле — прін кредінцъ пекльтіт, ші прін аліпіре статорлік ші не вітторіз.

Че с'атіоіе de ділпъртъдіреа ачесті дірд ділпъртътеск, ділкът пентр діефеса гр. ръсірітіеа*) ам ділделес, къ ділсвіші Преасфіндія Са Доміні Епіскоп Andreis Шагоза, ділсодіт de ві комісаріз гіверніале тілтаре, ва еши прін царъ, ші ва ділпъртъші не респектівеле комітітъді din зісіл ажеторіі.

Австріа. Biena, 25. Апріле. Ділпір локдітіорій де-рілор де коробъ карі фіръ кітетау аічі пентр de а ліз-

*) Аштентът съ ві се ділпъртъшіаскъ ші ачеста ділтокіта.

Р.

есте ашавіле пінь кънд те порді ка еа съ фіе сіліті а те къштіга; не еа пітвіа ачела о ділпъртът, о фертекъ, каре се піртъ ка кънд ві і ар піса пітіка; де плаче саі ві Інгре поеді из e. Lopet-de-Вена сінгврі, каре а zic къ: „Фемеа е драка ділпъртъкъ ді маскъ de ділпъртъ.”

Din ачесте діе пірері деосевіте, каре е ажт чеа діреантъ? Попорвлі ві перчепе di-ферінда ділпір кърват ші фемеа, стрігъ ін-спіратка аностол аз етапчілівіе феме-лор ді віліта сеандъ а ледізлатівіе фрап-дузесті; кашера язвъ ді ржс ші ватжоквръ ачеста обсервъцівіе а ліві Петръ Леръ: бре-чітіорві ділдоіала скрігорві тъстора tot къ асемене шонетъ о ва пітві? Ші асгел ді-теа еартъ таі кврънд філософвіт, каре се ділвдъ ді пештінда са, дікът скрібентелві de gazete, каре се ді пріе ділпітштіорій. Жос-dap къ маска, за maidan къ че квітетъ; Съ сплем кврънд ші ефтін, че есте фемеа? Фемеа есте сімдімпіт — інімъ, патімъ. Tot че фаче ші ві фаче фемеа, заче ді-сімдімпіт, інімъ, патімъ еї. Dar сімді-мпіт, патімъ світ пестаторлік, д'ачеса

тотъ віада фемеа — тотъ фемеа е пітвіа о пестаторліківъ.

Інімъ фемеаскъ с'асеамтъ къ тареа: тóте пірръріле, різріле, торентеле, ісворсекъ еле din ровіні саі din квітма таңділор, треакъ еле песте къшті къ флорі саі песте степе de nіcіn — тóте ділпъртъ ді фіне се варсъ ді таре, аз къреа фінд е пічеркавіе. Різріле сімдімпіт фемеаскъ, каре саданъ ді інімъ фемеа, світ tot аша de фелвріт: кът съ ділкапъ ачі ажт статорлік! Акти-вітатеа върватвіа се ділвртептігі ділпіртъ а віпі, а дісъ, чел таіт а треі осій, ші кіар de се ділкірчішізъ ділпъртъріе върватвіа, ел totvіш інгіе але рівла ші але стріпце ділпір сістеть прін тінте. Еар ділдемпіріле че пішкъ саав опреск віада фемеа чіпіе съ ле діртвріаскъ; зінде е регілтвріорві пентр інімъ атът de товіле, пентр пасівіеа ро-стоголітіре а фемеа!

Дідеа, прін каре се віпі ді тінкіре-валвіре търеі, прірілівіа, де каре се кър-твіште фіртвіа, піз саі de пітвіндеа-реа тіндеі върквітешті; дір інімъ фемеа чіпіе съ о стадіеа десітврішт! Статорлік пітвіа ді пестаторлік, консеквентъ пітвіа in неконсе-

квенцъ, фемеа ride de лідіка пострі, de претіселе ші індіківіле постре. Чел за чеаркъ а констріпде ді сілодісіл ъст про-тотіл ал скітвічівіе фемініе маі віне черче а опрі каре сорелті ді ділпъртъ сеї. Штім къ Ісес алві Navi опрі сореле, ділс din вір-ваді, каре есте пороітвіа ачела че се по-тъ фълі къ а опріт, къ а фіксат пентр таіт тімі, тъкар пітвіа о разъ а сорелті сеї.

Da! ді сімдімпіт, ді патімъ, ді песта-торлікіле астія, се ділтімепа тотъ фінд фемеа, д'ачі ділл аре — ea erorele ка ші віртвіліе. Єтіліндъ ші тълпірі, жертвір ші ресіппаре, драгосте ші зръ, пептінцъ ші енерціі, ділпърларе ші десфръпаре, ачесте тóте ріреа тълпірі de ачелаш ісвор ла фемеа. Ілсвіш жідіката фемеа е ошіа о ресфръ-цере а актівітъці патімей еї. „Dnde ізвіште фемеа, аколо а ші жідіката, ші зінде жідіківъ, аколо а ділчетат de твіл а тай ішві. Ді-свіш тактвіа еі чел фін ші стрібвіттіорій, къ каре фемеа адесеорі пресімтіе чеа сканъ din ведере ші ошіл чел таі зірві аз вірвітвіа; ділсвіш ділчелепівіеа віеді, ъст ал діллеа ініктіл ал еї, ділві се траг-тот пітвіа din сімдімпіт. Чоіе не спле-

парте ла консултаре дн овжета органісціонеї а сосіт
зрътторій; віченпреседінте локотенендіал дн Болгарія, ба-
рон Ламотте, апо локдіторій: контеле Лазарові дн Мі-
равіа, контеле Головкові пептрв Галидія, контеле Коріоскі
пептрв Карпіолія (Край); барон Шлоєск пептрв Каютія,
контеле Бессіонг пептрв Трол, Dr. Бургер пептрв Стірія,
Dr. Бахнінор пептрв Австрія ісперіоре. Кавал. Калхберг
пептрв Сілессія, ші цеперал de Мамбліа пептрв Далмадія.
Архівчеле губернаторів Алврехт дн Болгарія, локдіторій
дн Бодемія, дн Лотьвадія, Венедія, Трансильванія ші ділов-
тва. Літорал ш. а. се аштеапт не тóть бра. Се зіче, къ
ші Баварія се вільма да скрт. Деспре консултаре ре-
спубліків, се скріе, къ еле вор деактре къ чеа таї піті-
ческі ідеаль, ка съ се ажвогъ одат реслатати посітів. Де
окамдатъ вор цінеа святівріле пітів дн прівінда міністри-
телор цепералі ші а челор модіфікціоні in totala органі-
сьціоне каре ле чере деосевіреа провінчіаль; не лъвгъ
ачеаста днсь съ се таї дефігъ ші черквя де актівітате ал
консіліаріор, че вор ста не лъвгъ локдіторі. Ni се іо-
вредінціасть кавкъ стъ дн вроєпг, къ консіліме ачесте се
вор контене парте прівінде, парте прівін деніміре.
Данъ квржіда деніртаре а локдіторіор, пептрактаре
зітерібръ ші тóте лвкръріле вор ретъпіа не лъвгъ ко-
місіоне оргъпісціоре. — Mai. Са днкъ іа парте ла ачеа-
стъ комісіоне, ші а пріміт не тоді локдіторій дн авдіондъ,
дотрівънді деспре челе таї акврате date прівітore ла
деосевітеле жупріцібрърі але церіор de коропъ. Се дъ
за сокогеала къ оргъпісціонеа, чел твлт пънъ ла тіж-
локвя лві Іспів, ва фі ашезатъ. —

Biena, 6. Mai. Аппільдітеа Са архівчеле Ал-
врехт Губернаторія Болгарія вар се афль аічі дн Biena,
зіде сосі дн 2. Mai. Тревіле Болгарія черв ка ші Dr.
Са съ фіе de фадъ.

Дн. Са ч. р. вътръніа архівчеле Ioan днкъ сосі аічі
жупрівъ къ содіа ші къ фівіа съв.

Деспре къльторіа ші пептчереа Царвіа Rscieі се
віль де окамдатъ піті атъта:

Ачел жуперат ва пептчес таї твлт зіле дн Biena;
де аічі ва трече ла Берлін, спре а пептчес ші аколо ла къ-
татъ съв рецеле Првіеі кътева зіле дн Санктеі, днпъ
ачеаса ва терце пела Ваймар, Франкфурт ла Шлаунгенбад,
зіде жупертеаса, каре есте твлт волівъбісъ, ва ретъпіа
пънъ не ла капета лві Іспів, жуперат днсь се ва ре-
тібръ твлт таї кврънд дропт ла Варшавіа. Ачеа кърор
ле плаче а політика, левгъ де ачеастъ къльторіе півъ а
Царвіа Rscieі челе таї феліріте скопіа ші кавсе полі-
тич; алді варъш се твлдітеск піті къ сімпла штіре
деспре къльторіа ачелвіаш, фіръ а се конфінда таї де-
парте дн гъчітвре. —

— Статутеле пептрв десп'їтвріле квраріале дн
Буковіна съв термінатъ; кредитарії Буковіні, карі днкв-
іеръ ачест операт аѣ ші пъръсіт къпітала. — Жупре че
офтътврі doiбce таї аштеапт ші Църані Трансильваніе дн-
фіндара асті фелів de Статуте! — Пънъ кънд десп'-
їтвріле квраріале нв се вор регіла лътвріт, ка дърапвл
се афле кврат ші лвтінат, дн че тод есті ел ассітврат de
пропрітатеа тошіе сале не веіі, пънъ атвчі днквіел тог
таї портъ брешкаре фікъ іn іoима са. —

деспре о вергбръ „сепсітівъ,” каре ла о пар-
тіа de пльчере дн лъвгъл віні спате de
тітіе сімпі металв че сафла асквіс in стра-
теле челе таї асквіс але ачелвіа. Еар ачеа-
стъ сепсітітате о аѣ тóте фемеіе дн таре
град, каре ле фаче съ п'ївъ лінсь de гре-
татеа раціоне аколо зіде е ворба на еле съ
чіческъ челе таї асквіс але інітіе върба-
тів; кътъ пвціл пептре de аквосчі апої
сафль ла еле de альтъ парте. „Ачеа каре
о губерніа фірте днцемепдеште о деаръ,”
зісе одатъ Macaren,*) каре се перчепеа in
rebus femininis, te al' nomeni къ ea, къ тъ-
ніе днші ea ві върбат, не каре пвл аї пнпе
сімпі губерніе ючі зече пві de гънівъ.” —
„Нар таї інтра in раів пічі ві ефпіт,” зісе
о дніті спірітвле, „дакъ кеіе раівіві ар-
бо не пънъ зіе фемеі,” пънъ жупр'атъ се
інтрівше — ea de сімпітврі ші de ап-
кіріе сале, de драгосте, de дорінда de а-
пліче, ші de консеквенціе ачестора. — Dr.

Telle qui gouvernerait tres sagement
la royaume, se ferait demain un maître à
qui on ne donnerait pas dix poules a gouverner.

— Се аде въ дн органісціонеа арматеі аєстріаче
шаръ се вор таї днтрепріnde брешкаре скімврі фірте
шіпшоргате, скопіа кърора de о парте ва фі о таї стріпсъ
економів дн вадетврі тілітаре, de алта варъш о таї шаре
девлініре а пітєріор de арте. Баталіоне апъртіоре de
шаръ (Landwehr) се вор десфінда, вар баталіоне а
пітракеа de лініа ва ретъпіа фіккаре дн стадіонеа са ші
ва фі днсърчінат піті a denpride ne рекрді; de аічі
ва врта, къ челелалте треі баталіоне din фіккаре реімент
вор прімі тоддеавтоа піті солдаті девлін днвъцді сеав
есерчітаді. —

— Mai дъвпъзі вар таї трекръ врео 20 фамілі пр-
сіане кътъ Кроадія, зіде се вор ашеза не тошіле гра-
філі Шліппенбах.

— Графіл Неселроде, камеріервл жуператвл Rscieі,
къпосківл діпломатъ ші міністрв, днвъ че пептчес дн
Biena таї твлт зіле din порвіка съверапіві съв, ієрі
порні ла Берлін. — Секретарівл солісі расешті Pavl de
Біріл сосі астъзі дела Краків аічі адквінд о спістоль а
Жуператвл Rscieі кътъ Mai. Са жуператвл пострв. —
Мареле пріпчіне рвсеск Константів днвъ сосі аічі астъзі
жупрівъ къ соціа са т. прічесь Александра. —

Terra românească si Moldavia.

Кавса топастіріор днкінате. — Чей карі
кам de 12 аоі днкібче вор фі чітітв къ лваре амінте тъ-
кар піті вътє съв пріпіе деспре топастіріле днкінате
до ачеастъ Газетъ свят рввіка Църеі Ромъпешті ші а
Молдавіе, аѣ треввіт съ се пътрапдъ пеапърат de ачел
адевъръ, кавкъ ачеастъ кавсъ пептрв Пріпчінате аѣ фост
ші піті днкъ таї есті de o імпортандъ твлт таї таре
декът спр. ек. кавса съпітвл тортъпітв пеоптв Пале-
стіна ші пептрв тóте къльгърітв орвъ, апвсеапъ, ортодоксъ
ръсърітв, артеапъ, коптъ, ші вътъ альтъ къльгърітв,
каре пънъ аквт профані de атътв орі локріле спінте,
вътандвсе тетврії еї віар дн вісерікъ ка орві, къ фъклі,
къ крві ші къ че апвкаръ, кавті ка съ ретъпіт дн про-
пrietatea іntereselor lor. — Штіе тóте лвтіа, кът
къльгърії гречі таї вжртос dela къдерепа Константіополь-
лі днкібче (1443) фвціндъ de іатаханл іанічаріор ші de
гътетапа сеав спълзрътвріа пашілор къттаръ ші афларъ
чел таї ввп адъпост дн церіле ромъпешті, зіде артеле
молдаво-ромъніор ръснісеръ ші днфръпсеръ de атътв
орі не але тврчілор ші ле днсъвларъ респект чел пвці
кътъ вісерічеле ші топастіріле крещіне. Ашea пвтет
зіче къ тот дропт, къ къльгърії гречі се афларъ дн це-
ріле ромъніор дн днлін сіграпцъ. Че зічет піті сі-
грапцъ! кънд ei dela фратерітатеа ші евлаві Domnіlor
ші а Боіеріор Moldavo Ромъні къштігаръ челе таї ввое
топастірі ші челе таї грасе тоші din деаръ. Се днде-
леце днсь de сіне, токма дакъ нв с'ар шті din хрісбве, къ
стрівнії толдаво-ромъніор пічі дескіт нв дедеръ ачелор
къльгърі стрівнії тошіїе ка пропрітате ассолвтъ, нв пічі
дескіт, чі, еї ле пвсеръ таї твлт кондіціні фірте фоло-
сітіре днері ші содітвції. Кам съв пвтет ачеле кондіціні?

пептрв къ фемеіа се стъпіненіе сінгір п-
таї de сімпіment, de ініті, de патітъ, каре
о крепте віне ші реї, каре e порочіреа ші
непорочіреа еї, пісні-о-вом пої, сеї о вом
ккы, лавда-о-вом пої сеав о вом дефітма?!

(Ва врта.)

La тортъпітв фікоареі M. ANDERKO.

Къпіла de парці
Л'алтарів че мерітаті,
Къ флорі de парадіс
Фечоръ! o 'некімзані,

Ші тропв 'ді дрерос
De Клото съцетат,
Фаретрвз філієрос
Аічі ла стрівортат;

Шакт зачі дн пътъпіт
Прецие диамант.
Ла кап-ді топазант,
Доюсая тві атвт!

Ш'ачест амік сінч
Етерн таї а прівегія,
Не фрптіа-ші de стедер,
Ал сеї доїш в'артта.

Дар' пілл пелерін
П'айчі че ва кълка,
Дрепт сбрт-ді зп свепін
Св джисва ва 'нтона.

Еар еї ачест тортъпіт
De тъпіл 'а воїв сакра,
Ш' днпвсая осътъпт
Дн лакрімі воїв скълда.

Сівії, 9. Mai. Суперінтендітеле конф-
еваг. літератеа а конкітмат нв 19. Мів зп
сінод цеперал дн Сівії. —

Кътъ віацъ днсъвл сіноделе, піті а-
чела нв вреа се къпоскъ, каре ші дінтеазъ
ла днъдшіреа лор, врпнд а пептчес таї тортъ-
пітвріде челе mas de віацъ instітіції ве-
сесіріченітші къ дънселе а днропа ші спіртв
ші ініма кондікторілор тэртв. Стердеі сі-
ноделе, ші аї стерс віаца конфесіонеі ачеа.

С'аў дінгт пріп монастрыле дакінате скіле, спітале, касе пентр чеі скъпътаді, с'аў търітат фето de але воіерілор? Німік діа тóте ачеста; чі ачеле монастрыл аў дебеніт даслі de фогръшареа зпора спре песпвса пагавъ а тэта-рор. Ва зіче дысь чініва, къ дін венітрыле тошілор дакінате с'аў трыміc дін ані дын ані сінне тарі de бамі да ло-харіле сінте. Форте падін сеаў німік; неотркъ егвітій ка-рі ерад даслі тімпірі токаръ ші оръдаръ тог венітія, праф ші чеопшъ с'аў алес дін трахасла; кот с'аў къштігат ашэа с'аў прыдат.

Ші тутыш кълд Domnii Прічініателор се дакінава ў регла ші сіара монастрыл дакінаве, о опосыдісне къ-пліт се рідікъ дін паргаа кългърілор; че алергътірі, че інтріце се порніръ; ші кълд дын челе дін бртъ кългърілор тог се възвръ стрімтораді, авэръ дакін пітік а дакіара, къ дакът съ сівере еі а фі реглаці de кътъ гаверніла ле-цітім ал церей, таі гата сант а дырсі Рэсіе тóте тошіле монастыршті ші а траце пентр еле пітіл лефі!

De дой дакінаве се паре тутыш, къ чэрвічіа кългърілор есте дакінаватъ віне. Серіосле пегодіадіві діло-матічне каре аў дакіна дын прівінда ачеста дакінаве кавін-тва дела Нева ші дакінаве чал дела Босфор, кот ші дакінаванта енерція а гавернілор пътътепе аў адс ачеста кавсь фаталь ла він ресялтат таі прыпчос. Дар кътъ кългърілор тог ні се даў ашэа вішор къ він діе, се пітіе кіноште таі дакінаватъ дінгт він оғіс ал Дакін дереіромъ-пешті, не каре ні вінкі діні аль ретінърі ші він дын №. в. Dін ачелаш се ва ведеа, къ ачей кългърі дакін тог таі аў пофта кълпапіл de а форма стат дын стат, де а'ші пъстра пасечіліе есчепіональ, де а ні се сівіе дреп-тва піблік ал Прічініателор. (Ва зіма оғісі.)

Брашов, 12. Маіз п. Дын паргаа оғісіс а жэроял-лыі „Oesterreich-Kaiserliche Wiener Zeitung“ четім, кімкъ Маіест. Са къ праавалт сівікіс діломъ С'аў дакінават прэгрыціос це Епіскопыа греко пітвіт дын Трансіланія Andrei Шагіла, пропріетарів крачей комендатоў а ордінелі Леопольдін дакінават Астрія, дын конформітате къ статвіле ордінелі ачеста, ал пълца ла град де вароне ал дакінавіе астріяч.

Ачест евентімент дакінаве окілор лацінскіх таі піль-ла деосевіре прівірі ші репрівірі, дінгт каре чеа маі де-таре сівеніре пентр падівіе есте, чеа че не аў пъсттрат пацінеле історіе деспіре Епіскопыа Ромън Бароне Клеін, каре штіл він асеменеа тітва къ тогала жертфіре пъль-ла злітіеле прігопірі пентр дакінтараа кълтвріе пацініе-ромувіе ші реставіліеа дрептвілор еі. —

Фінь! ка дын рагвіл de Бароне съ се вілакъ ші фан-теле Прэсъпіе Сале къ челе але пемтіторіліві Бароне Клеін; фінь ка рагвіл ачеста се десервіаскъ de чеа маі дес-чиндътіріе, чеа таі дакінават ші таі пеаліевавілъ ізвіре кътъ падівіе, каре съ се реверсе дакін дакінтараа къл-твріе еі, дакін дакіндареа de істітівте пентр еі, де сколі, де каре підінаве авеш, ші спре скопіл ачеста орзіеі тог ромувіе дін превіл він дакінаватъ!! —

Сівіз, 8. Маіз. С'премъл комікарія ч. р. ал ді-стріктвілі тіл. Сівіз D. кунт Amadé се ре'пітірсе дін къ-лътторіа Са дела Biena. Dоріта аштентаре а Маіестції Сале дакінават а къштіннат о актівітате вінь. Дын тутъ дара се окіпъ респектіві къ репрівіділіеа дрептвілор ші дын чегатеа пістры с'а інтрепрін таі таіле zidipі. —

— Ордінцівіеа пентр органікареа дірэгіторіелор ж-діліріе дын Трансіланія оставі че сосі. Сівіз ретънне скав-ніа скретені жадекътірі; стадівіле, афаръ de чеа а пре-седінтелі се вор окіпъ дын зіма ордінцівілор de аічі.

— Домілія консіліарія de District, кунтеле Amadé, а пріміт по лацін тóте формалітъділе пегоділе оғісіліві ч. р. дістріктал дін Сівіз.

Павл Чішік, парох роман з. до Чапалашів 50 ф.; Васілів Вайк, парох р. з. до Спіншів ші протоіоц 5 ф. 12 кр.; Комітатеа р. з. Спіншів 9 ф.; Іоане Манеан пар. р. з. дын Саркіз 5 ф. — Ком. р. з. дын Саркіз 10 ф. 12 кр.; Міхайл Кеккілеан, каптор дын Саркіз 1 ф. 40 кр.; Іоане Пондан, парох р. з. дын Шаршіг, ком. р. з. Шаршіг 6 ф. 32 кр.; ком. р. з. de Саарнашів 8 ф.; Григорій Ністор пар. р. з. de Саарнашів 1 ф.; ком. р. з. de Чіоаг 4 ф.; ком. р. з. de Чілешти 4 ф. 50 кр. одать пентр тог даслна. Dін Districtual Ierisla: Пе-фіе каре ан къ дрепт de тетмърт: Барвара Ерделі Прото-попіасть дын Bediend 1 ф.; ком. р. з. din Bediend одать пентр тог даслна 6 ф. 28 кр.; дін вънзареа зіор вестмінте de пълъ 1 ф. 42 кр.; ком. р. з. de Санілав 12 ф. 1 кр.; Марія Чіоварі діа Темішбіра кълътторінд пе азого 10 кр.; Елісавета Савікъ преот. дын Решідія 30 кр.; Districtual Lăzicei: Самбеле Вілкан пар. р. з. дын Сантлагазар 1 ф.; Іоане Даровант, пар. дын Вітішів 10 кр.; Георгіе Съ-във 20 кр.; Міхайл Вегшіев преот. р. з. дын Порчіалта 12 кр. ші прімеште він фетідъ дын крештере; ком. Чеп-гер Біфал 12 кр.; Богішів 6 кр.; Дов 20 кр.; ком. 8 de Фацернік 2 ф. 54 кр. Съма тогала пріміт 137 ф. 7 кр. т. к. — Даслъ лістеле №. 38. 77, 83.

— Пріп D. Dr. Atanasius Shandor: Dna Елісавета Гал ды Ієрішів пе тог азла се овлітъ а да кът 1 ф.; дын Вілкан Мікшів актм одать 1 ф.; Георгіе Minda din Ієрішів 10 кр.; Гіка Савлічів din Съп Петров сърв. 6 кр. Съма 2 ф. 16 кр. т. к. Пентр каре тóте ректоштідъ ды пътеле падівіе ші ал орфеліелор!! —

Пріп Dómna Reffertinъ ші стървітіръ тетмъръ а „Ревініе“: Ізліа Васічів аў контрвійт зртътіреле сорорі ромънне къ зел ші кълдэръ падіональ-філандропіт, din Сівіз ші Решіпари:

Дын азла трекват ал Ревініе, пріміндасе 46 ф. т. к. че с'аў ші певлікат ды №. Газеті 78, съв пітеле: „Din ліста дела Решіпари,“ фъръ а се фі певлікат ші пітеле контрвінтілор къ кътъдітіа контрвітілор, (афаръ de він A. B. къ 5 ф. т. к.) пе чеіланді ю аў контрвійт зртътіреле din Сівіз:

DD. Анастасіа Грід 10 ф.; Аника Гема 5 ф.; Елена Nedelkovічів 5 ф.; Агні Nedelkovічів, актм док. ды Бра-шов 5 ф.; Сасана Молнарів 5 ф.; Елена Г. Матеів 10 ф. — Да фіорін прікосеште; къ тогала — 41 + 5 = 46 ф. т. к. каріт с'аў ші сівіт ды сокотеала азла трекват.

Дела Решіпари, ды №. Маіз п. 1852 — зртътіреле:

DD. Ана Броце 5 ф.; Сасана Поповічів, прієтвась 5 ф.; Параскева I. Дроців преот. 2 ф.; Ана I. Пінчів 4 ф.; Пре. Maria I. Братъ 4 ф.; Maria I. Прокопів 3 ф.; Парас-кева K. Чіорап 3 ф.; Сора N. Маіерен 4 ф.; Maria N. Adam 5 ф.; Ана Броце Преотвась 4 ф.; Maria K. Хамвашіан 5 ф.; Maria B. Чіорап 4 ф.; Ion B. Дроці 20 кр.; Maria Георгевічів 2 ф.; Maria M. Георгевічів 1 ф.

— Стана I. Манеан 1 ф.; Сора P. Григорів 50 кр.; Стана P. Альв 2 ф.; Сора N. Дрові 1 ф.; Сора C. Дъл-кеш 2 ф.; Сора A. Донкеш 2 ф.; Maria Іаков Чічіан 5 ф.; Ica A. Лікоів 1 ф.; Одреана K. Гірквіледі 2 ф.; Стана B. Бъячіль 5 ф.; Marina P. Мітрае 2 ф.; Ана I. Альв 3 ф.; Параскева M. Братъ 2 ф.; Сора I. Бъвешів 1 ф.; Довра M. Альв 2 ф.; Ана P. Бъячіль 30 кр.; Довра B. Серб 20 кр.; Довра C. Ілевшів 24 кр.; Ана I. Барвъ-альв 20 кр.; Стана I. Ілів 20 кр.; Стана C. Донкеш 2 ф.; Ica C. Гірквіледі 5 ф. тóте одать пентр тог даслна. Съма 93 ф. 44 кр. т. к. Съвтъръгънд de ачі 5 ф., че се прімісерь ды №. 30. Дек. 1851 ті се певлікаръ ды №. 4 ал Газеті, съв пітіре Сава Поповіч преот (ды док. de Стана Поповіч прієтвась), с'а дакасат актм 88 ф. 44 кр. т. к. Ші дэла D. Maria Ханеа, мінімъ азла 1 ф.; тогала съмъ дар 89 ф. 44 кр. т. к.

Кърсвіле ла вірсъ ды 6. Маіз ста ашэа:	
Акційле банкілі	1270
Овлігдійле металічне de 5 %	95 1/2
" челе къ 4 %	75 3/4
Сорділе дела 1834	217
Челе дела 1839	123
Але ла Естерхазі челе de 40 ф.	77
Апіо ла галіні дакінават	30 3/4
" арцінг	23 1/2

Бртареа певлікърі колектелор че а дакінават ды „Фондъл ревініе“ фет. ром. шчл., дала доріторіи de а ажата крештереа серачелор фетіде романе ші таі дакінаве але орфеліелор челор къзбі дын ре-волцівіеа трекватъ.

Пріп Есчэл. Са D. Епіскоп роман ал Opadei Mare Vasilev Ерделі саў пріміт зртътіреле колекте къл-дэрбесе:

Din Districtual Саарнашів: